

Το περίτεχνο, χάλκινο στέμμα (16ος αι. π.Χ.) που βρέθηκε στο Μυρινοχώρι Μεσσηνίας.

ΚΑΡΛΣΡΟΥΗ, ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Μυκήνες Ο μυθικός κόσμος του Αγαμέμνονα

Το Badisches Landesmuseum της Καρλσρούης εγκαινίασε την 1η Δεκεμβρίου 2018 την έκθεση για τις Μυκήνες με τίτλο «Μυκήνες-Ο μυθικός κόσμος του Αγαμέμνονα», όπου παρουσιάζονται εκθέματα από τις ανασκαφές του Σλήμαν αλλά και νεότερα ευρήματα.

Το Μουσείο της Βάδης (Badisches Landesmuseum) που στεγάζεται στο παλιό ανάκτορο της Καρλσρούης φιλοξενεί την μεγαλύτερη έκθεση που έχει γίνει ποτέ στη Γερμανία για τον Μυκηναϊκό Πολιτισμό. 400 σπουδαία αρχαιολογικά ευρήματα

από τις Μυκήνες, πολλά εκ των οποίων ταξιδεύουν για πρώτη φορά εκτός Ελλάδας. «Οι επισκέπτες θα έχουν την ευκαιρία να έρθουν σε επαφή με τον αρχαίο μυκηναϊκό πολιτισμό, να τον γνωρίσουν από τις απαρχές ως την παρακμή του» ανέφερε σε συνέντευξή στη DW ο Δρ Μπέρνχαρντ Στάινμαν, ένας από τους επιμελητές της έκθεσης. Αυτή η μεγάλη ειδική έκθεση προέκυψε ως αποτέλεσμα συνεργασίας του ελληνικού υπουργείου Πολιτισμού με το αρμόδιο τοπικό υπουργείο του κρατιδίου της Βάδης-Βυρτεμβέργης. Ένα ενδιαφέρον στοιχείο

Χρυσό μυκηναϊκό προσωπείο, 1600 π.Χ.

είναι ότι το εν λόγω μουσείο στηρίζει τις προσπάθειες της Ελλάδας κατά της κλοπής αρχαιοτήτων. Έτσι και τα 400 εκθέματα έχουν μεταφερθεί στην Καρλσρούη αμιγώς από ελληνικά μουσεία και ελληνικές συλλογές και είναι αποτέλεσμα επίσημων ανασκαφών.

Ακολουθώντας τα ομηρικά χνάρια

Όταν ο Πάρις, ο γιος του βασιλιά Πρίαμου της Τροίας, έκλεψε την ωραία Ελένη προκάλεσε την οργή του βασιλιά των Μυκηνών Αγαμέμνονα. Αυτή ήταν η αιτία του τρωικού πολέμου, σύμφωνα με όσα γράφει ο Όμηρος στην Ιλιάδα. Ο γερμανός αρχαιολόγος Ερρίκος Σλήμαν ήταν βαθιά πεπεισμένος ότι τα ομηρικά έπη βασίστηκαν σε πραγματικά γεγονότα κι έτσι κάπως ξεκίνησε τις ιστορικές του ανασκαφές. Ακολουθώντας τα χνάρια του Ομήρου ανακάλυψε αρχικά την Τροία της Εποχής του Χαλκού. Στη συνέχεια το 1874 σε

ηλικία 52 ετών ταξίδεψε στην Ελλάδα αναζητώντας τις μυθικές Μυκήνες, το κέντρο εξουσίας του πανίσχυρου βασιλιά Αγαμέμνονα. Δύο χρόνια αργότερα έπεσε πάνω σε εντυπωσιακά ευρήματα. Κατά τη διάρκεια των ανασκαφών βρήκε ένα ταφικό μνημείο από την εποχή του χαλκού, πολλούς σκελετούς και πολυάριθμα ειδώλια, λατρευτικά αντικείμενα και άλλα πολύτιμα ευρήματα.

Μεταξύ αυτών και μια σειρά από ολόχρυσα ταφικά προσωπεία, εκ των οποίων ένα ονομάστηκε ήδη από τον ίδιο τον Σλήμαν «Προσωπείο» ή «Μάσκα του Αγαμέμνονα». Ο Σλήμαν ήταν σίγουρος ότι είχε ανακαλύψει τον τάφο του Αγαμέμνονα. Ωστόσο οι μεταγενέστερες αρχαιολογικές έρευνες δεν επιβεβαίωσαν τη θεωρία του. Τα χρυσά προσωπεία που βρέθηκαν στο μυκηναϊκό ταφικό μνημείο χρονολογούνται στο 1600 π.Χ. ενώ ο θάνατος του μυθικού Αγαμέμνονα τοποθετείται από ιστορικούς στο 1200 π.Χ.

Άποψη της έκθεσης «Μυκήνες – Ο μυθικός κόσμος του Αγαμέμνονα».

Ο συναρπαστικός μυκηναϊκός πολιτισμός

Μέχρι σήμερα ωστόσο δεν έχει επιβεβαιωθεί ιστορικά αν ο βασιλιάς Αγαμέμνωνας ήταν πραγματικό πρόσωπο ή απλώς μυθικός ήρωας. Η πόλη πάντως στην οποία αναφέρεται ο Όμηρος υπήρξε όντως. Στις Μυκήνες αναπτύχθηκε έτσι ο πρώτος σημαντικός ολοκληρωμένος πολιτισμός της ηπειρωτικής Ευρώπης. Μυκηναϊκά αμυντικά τύχη σαν τα «Κυκλώπεια» συναντά κανείς όχι μόνο στην περιοχή της Πύλου αλλά και στην Αθήνα, την Τίρυνθα και τη Θήβα. Τα απομεινάρια ανακτορικών συμπλεγμάτων μαρτυρούν επίσης ότι οι Μυκήνες είχαν αναπτυχθεί ως πολιτικό και οικονομικό κέντρο, με ένα προηγμένο για την Εποχή του Χαλκού διοικητικό σύστημα καθώς και ένα αναπτυγμένο σύστημα εισπραξης φορολογικών εσόδων. Ο μυκηναϊκός πολιτισμός άκμασε μεταξύ 15ου και 12ου αιώνα π.Χ. κυρίως στην Πελοπόννησο. Οι Μυκήνες είχαν επίσης εμπορικές σχέσεις και με άλλους πολιτισμούς. Ωστόσο μέχρι σήμερα δεν έχει διασαφηνιστεί πλήρως ποια ήταν τα αίτια της παρακμής των Μυκηνών.

Από τον μυκηναϊκό πολιτισμό έχουν έρθει στο φως σημαντικά αρχαιολογικά μνημεία και ευρήματα όπως εξαιρετικά κεραμικά, χρυσά κοσμήματα, προηγμένα χάλκινα όπλα. Ειδικότερα για την υψηλή μυκηναϊκή τέχνη ο Μπέρνχαρντ Στάινμαν αναφέρει ότι αν και επηρεάστηκε από τα μινωικά μοτίβα, κατάφερε να τα ανανεώσει και να παρουσιάσει τελικά μια δική της εμβληματική τεχνοτροπία. Στην έκθεση της Καρλσρούης οι επισκέπτες μπορούν να θαυμάσουν τόσο μερικά από τα σημαντικότερα ευρήματα των ιστορικών ακασκαφών στις Μυκήνες όσο και μερικά νεότερα ευρήματα από τις ανασκαφές των τελευταίων χρόνων. Για παράδειγμα τον μικροσκοπικό αριστουργηματικό σφραγιδόλιθο που απεικονίζει σκηνής μάχης, που βρέθηκε στον «Τάφο του Πολεμιστή» στην Πύλο αλλά και το χάλκινο στέμμα που βρέθηκε στο Μυρσινοχώρι Μεσσηνίας -ένα αρχαιολογικό εύρημα που μάλιστα παρουσιάζεται στο κοινό για πρώτη φορά.

Πηγή: Ιζαμπέλ Συρζ, DW / Δήμητρα Κυρανούδη